

УДК 338.48-6:502/504(477)

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЕКОТУРИЗМА В УКРАЇНІ

Студ. А.А Шевель, гр. БМТБ-1-15

Науковий керівник ст.викл. Н.М. Кирилко

Київський національний університет технології та дизайну

Мета і завдання. Метою наукового дослідження є визначення негативних та позитивних сторін щодо управління екотуризмом в Україні.

Завдання. Для досягнення мети дослідження виконувалися такі завдання:

- вивчення екологічних питань в Україні;
- ознайомлення з нормативно-законодавчою базою щодо екології України;
- визначення розвитку традицій екотуризму в Україні.

Об'єкт дослідження. Організації, які вивчають нормативно-правову базу щодо управління екотуризмом, питання подальшого розвитку екотуризму в Україні.

Методи та засоби дослідження. Процес прийняття закону «Про природно-заповідний фонд України» позитивним чином впливає на розвиток екотуризму України. У відповідності зі ст.3 вищезазначеного закону до одинадцяти категорій природно-заповідного фонду (ПЗФ) України відносяться: природні території та об'єкти – природні та біосферні заповідники, національні природні та регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища та штучно створені об'єкти – ботанічні сади, дендрологічні і зоологічні парки, парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва.

В Україні не зроблено відповідну нормативно-законодавчу базу щодо управління розвитком екологічного туризму. На нашу думку необхідно прискорити розробку проекту закону з питань екотуризму в Україні та сприяти його введенню в дію. Впровадження відповідного закону в сільській місцевості надасть поштовх для управління діяльністю екологічного туризму на даних територіях.

Завдяки Спільці сприяння розвитку сільського зеленого туризму діє проект «Зелена Садиба», який позитивним чином впливає на формування та розвиток сільського зеленого туризму.

Результати дослідження. Туризм належить до інфраструктурних галузей економіки. Його розвиток призводить, зокрема, до зростання економіки країни. І це спричинене не лише безпосередніми надходженнями від надання туристичних послуг. Також враховується кумулятивний ефект спричинений створенням відповідної матеріальної бази задля надання високого рівня послуг [1].

На прикладах країн Шотландії, Польщі, Словенії, США, Бразилії, Африці в яких екотуризм набув прихильності, можна прослідкувати яким чином можна його організувати. Азіатський материк надзвичайно цікавий для екологічного туризму. У Південній Азії особливо виділяються Індія, Непал, в Східній Азії – Китай, Малайзія і Японія, в країнах Південно-Східної Азії – Таїланд, Індонезія, В'єтнам.

В Африці одним з найпривабливіших об'єктів для туристів вважається водоспад Вікторія.

На Алясці екологічний туризм дуже дохідний бізнес.

У Бразилії найбільш відомими ОПТ є НП Ману і НП Пантанол. НП Ману – це найбільший масив охоронюваних лісів, який оголошений біосферним заповідником ЮНЕСКО.

Слід звернути увагу на діяльність екотуризму в національних природних парках України, де дозволена рекреаційна діяльність людини серед пам'яток природно-

заповідного фонду. Найкращим регіоном для управління і початкового використання зеленого сільського та зокрема екологічного туризму є Закарпаття.

Відповідно до проведених досліджень ми вважаємо, що необхідно надалі удосконалювати нормативно-правову базу щодо управлінням розвитку екотуризму в Україні, а саме розробити і прийняти закон щодо його розвитку.

Головне, що це є не тільки одна зі сфер туризму, від якої можна отримувати прибуток, а один із шляхів подолання екологічної та економічної кризи.

Одним з чинників, який гальмує перспективи розвитку екотуризму в Україні є недосконала законодавча база, що негативно впливає на залучення внутрішніх і зовнішніх інвесторів.

По-перше, потік туристів на території де розвивається екотуризм повинен проходити процес регулювання. Це припускає вибір оптимальних категорій відвідувачів. Наприклад, для багатьох заповідників найбільш перспективним вбачається розвиток наукового туризму. Замість масових видів туризму для національних природних парків може бути більш прийнятною організація тривалих, спеціалізованих або більш дорогих турів для невеликої кількості туристичних груп.

По-друге, для розвитку екологічного туризму повинні, насамперед, використовуватися охоронні зони національних природних парків. Більша частина екотуристичних маршрутів може пролягати на суміжних із заповідними територіях і включати головні місцеві природні визначні пам'ятки. У цьому випадку відповідальні організації за діяльність парків можуть одержувати дохід, виступаючи в ролі організаторів екотуристичних програм на місцях, забезпечуючи відвідувачів гідями, провідниками й науковими консультантами з числа своїх співробітників і місцевих жителів, організовувати екскурсійне забезпечення, транспортне обслуговування тощо.

Висновки. Туристичний потенціал природних і природно-культурних резервів України є досить значним. Професійне використання екологічного туристичного потенціалу заповідників і національних парків країни є запорукою їхнього подальшого успішного розвитку. Національні природні парки можуть відігравати провідну роль у розвитку екологічного туризму. Стабільність у туризмі передбачає позитивний загальний баланс екологічного, соціально-культурного та економічного туризму, а також позитивний вплив відвідувачів один на одного.

Модель збалансованого використання природних ресурсів є важливим чинником сталого розвитку держави, шляхом вирішення багатьох нагальних та складних проблем, які існують на сьогодні у сфері рекреаційно-туристичної діяльності та її розвитку в національних природних парках України.

Екологічний туризм продовжує розвиватися досить повільними темпами, проте Україна володіє достатніми ресурсами, використання яких, поряд із зростаючим попитом на туристичні послуги закономірно призведе до інтенсифікації розвитку інфраструктури та територіальної організації екотуристичної діяльності.

Ключові слова: Екотуризм, управління екотуризмом, «Зелений туризм».

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дворецький А.О. Вплив інфраструктурних перетворень телекомунікаційної системи на зростання ВВП : [текст] / А.О. Дворецький // Бізнес навігатор. – 2013 – № 1(30) – Херсон: РВЦ Міжнародного університету бізнесу і права, С. 153-160.
2. Екологічний туризм : навчальний посібник / В. І. Вишневецький. – К. : Інтерпрес ЛТД, 2015. – 140 с.